

Neapolis University

HEPHAESTUS Repository

<http://hephaestus.nup.ac.cy>

Archive Cypriot Newspaper Materials

Cypriot

1907-05-05

þÿ š í à á¹ ¿ â - ± á . 3 6 6

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9541>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΤΟΣ Η' — ΑΡΙΘ. 366

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

5 ΜΑΪΟΥ 1907

ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΣΙΣ

Ἡ ἔκθεσις τοῦ Ἀρχιάτρου τῆς Νήσου περὶ τῆς δημοσίας ὑγείας κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, τὴν ὅποیان ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον, εἶνε ἀνάγκη νὰ μὴ παρέλθῃ τόσον ἀπαρτήρητος, μ' ὅλον ὅτι πραγματεύεται ζήτημα, τὸ ὅποιον εἰς τὸν ἴσον προωδευμένον αὐτὸν τόπον πιθανὸν νὰ θεωρηθῆται ὅτι ἔρχεται κατόπιν καὶ ἀπὸ τοῦς διςρισμοῦς τῶν μουχταρῶν.

Ἡ ἔκθεσις ἀναφέρει σαφῶς ὅτι ἡ πνευμονικὴ φθίσις εὐρίσκειται εἰς ἐπίτασιν καὶ μάλιστα εἰς τὰς πόλεις. Καὶ ἐξακολουθεῖ λέγουσα ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε παράδοξον, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς **μεγάλῃς ἀμαθείας** τοῦ κοινοῦ περὶ ζητήματα ἀφορῶντα εἰς τὴν δημοσίαν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἰδιωτικὴν τοῦ εὐζωίου. Ἐπίσης, προσθέτει, δὲν εἶνε παράδοξον αὐτὸ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς **μεγάλῃς περιφρονησεως** τοῦ κοινοῦ, ἐξ ἀμαθείας, πρὸς πᾶσαν στοιχειώδη ἀρχὴν τῆς ὑγιεινῆς.

Ἐπίσημος ἔκθεσις, ἀν μὴ ἀπατώμεθα, πρώτην φοράν κρούει τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου τόσον καθαρά. Ἡ κατάστασις πραγματικῶς ζωγραφίζεται ὄχι ἀπλῶς πιστότατα ἀλλὰ μετριώτατα. Καὶ θὰ ἠθέλαμεν νὰ εὐρισκόμεθα ἐνώπιον τοῦ προσώπου ἐνὸς πολιτισμένου ἀνθρώπου ἐκτὸς τῆς Νήσου διὰ ν' ἀπολαύσωμεν τὴν σύσπασιν τῶν χαρακτηριστικῶν του, ἀναγινώσκοντος τὴν θέσιν τῆς δημοσίας ὑγείας ἐν Κύπρῳ ὡς πρὸς τὸν σημεῖον αὐτό.

Διότι εἰς πᾶσαν πολιτισμένην κοινωνίαν ἕνα ἀνθρώπος καὶ κάθε πολίτης εἰς αὐτὰ τὰ ζητήματα θεωρεῖ καθήκον του νὰ πρωτοστατήσῃ, ἀφοῦ φυσικὰ ἀφορῶσιν εἰς τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς φυλῆς. Εἰς τὴν Κύπρον τὸ πολὺ πολὺ θεωροῦνται ζητήματα γιὰ νὰ γελά κανεῖς.

Ἡ μεγάλη ἀμάθεια τοῦ κοινοῦ καὶ ἡ μεγάλη περιφρόνησις ἐξ ἀμαθείας πρὸς τὴν ὑγιεινὴν δὲν χρειάζεται φιλοσοφίαν ν' ἀνεύρωμεν πόθεν ἔχει τὴν ἀρχὴν τῆς. Τὰ περιφρονηματικὰ τῆς παιδείας, ὡς θὰ ἔλεγε κάποιος δάσκαλος εἰς τὸν λόγον του, διοχετεύονται ἀφθονὰ ἀπὸ δεκάδων ἔτων. Μ' ὅλον τοῦτο ἡ μεγάλη ἀμάθεια καὶ ἡ μεγάλη περιφρόνησις τοῦ κοινοῦ πρὸς τοῦς ὄρους τῆς ὑγιεινῆς μένει δυστυχῶς κατὰ ἀναμφισβήτητον καὶ διαπιστοῦται καὶ ἐπισήμως. Διότι εἰς τὸ σχολεῖον ὁ διδάσκαλος ἠμπορεῖ ν' ἀφήσῃ τὸν μαθητὴν νησιτικὸν διότι δὲν ἔβαλεν εἰς τὸ φῶν ὑπογεγραμμένην, καὶ αὐτὸ νὰ θεωρηθῆται ὡς τὸ ἀφόγαλα τῆς ὀρθῆς παιδείας.

Ἄς ἐλθῶμεν καὶ εἰς τὸ κοινὸν ὑπὸ τὴν χονδρικήν σημασίαν τῆς λέξεως. Διὰ νὰ θαυμάσῃ κανεῖς ὄρους ὑγιεινῆς καὶ καθήκοντα πρὸς τὴν δημοσίαν ὑγείαν δὲν ἔχει παρὰ νὰ κάμῃ ἕνα γυρὸν εἰς τὰς ἀγοράς ἢ εἰς τὰς συνοικίας, χωρὶς νὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ἀκραιάαν τὴν δραστὴν, καὶ θὰ ἀντιληφθῆ ἀμέσως τοῦς ὄρους τῆς ὑγιεινῆς.

Ἄλλὰ νομίζομεν ὅτι τὰ δημαρχεῖα καὶ αἱ ἀστυνομίαι δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ἐπὶ τούτου ὡς διδάσκαλοι τοῦ κοινοῦ. Εἰς τὴν δημοτικὴν ἐπιτροπὴν τῆς πρωτεύουσας μάλιστα εἶνε μέλος καὶ ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρός, ἀγγλὸς τὴν ἐθνικότητα καὶ δραστήριος ὑπάλληλος νομίζομεν. Δὲν θὰ ἦτο λοιπὸν καμμία δυσκολία ὑπὸ τῶν δύο τούτων ἀρχῶν νὰ συνταχθῶσι διατάξεις, ὑπὸ τύπον ὁδηγίων μᾶλλον, ἀρχίζουσαι ἀπὸ τὸ πῶς πρέπει νὰ σκουπίζῃ κανεῖς τὸ κατώφλι του.

Ἐρχεται κατόπιν ἀμέσως ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἑλλειψις ἀστυ-

νομικῶν ἰατρῶν διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν μεγάλην περιφρόνησιν τοῦ κοινοῦ πρὸς τὴν δημοσίαν ὑγείαν. Εἶνε τόσοι στάβλοι Αὐγείου τὸ κεφάλαιον αὐτὸ, ὥστε δὲν θὰ ἐξήρχοντο τῶν ὀρίων τῆς πραγματικότητος καὶ φαντασίαι πολὺ ἰσχυρότεραι τῆς τοῦ συγγραφῆως τῆς «Ταβέρνας».

Δυστυχῶς οὐδὲ στατιστικὰς τῶν θυμάτων τῆς φθίσεως ἔχομεν, ὡς λέγει ἡ ἐπίσημος ἔκθεσις, στερούμεθα δηλαδὴ καὶ τοῦ πρώτου ἐκείνου στοιχείου, τὸ ὅποιον θὰ ἔκαμνε τὴν περιφρόνησιν τοῦ κοινοῦ πρὸς τὴν ὑγιεινὴν ὀλιγώτερον μεγάλην. Ἡ ἔκθεσις ἀποδίδει τὴν ἑλλειψιν ταύτην εἰς τὴν μεγάλην ἀπροθυμίαν τῶν ἰδιωτικῶν ἰατρῶν ἀπέναντι τῆς γνωστῆς ἐγκυκλίσεως. Ἄλλ' ἡ ἐγκύκλιος αὐτὴ πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῆ. Ὁ μουχτάρης, καὶ ὁ διοικητὴς, καὶ ὁ Χασάνης ἢ ὁ Μιμέτης τῶν δημαρχείων δὲν ἔχουν τὴν θέσιν των εἰς τόσον λεπτὰ καὶ εἰδικὰ ζητήματα. Δὲν ἐκτείνομεθα περισσότερον εἰς θέματα προστράτως συζητηθέντα ἐν τῷ Νομοθετικῷ ὑπὸ δύο ἰατρικῶν κορυφῶν ἐν τῇ Νήσῳ· περιορίζομεθα μόνον εἰς τὸ νὰ ἐκφράσωμεν τὴν πεποιθήσιν, ὅτι θὰ εὐρεθῆ τρόπος ὥστε τὸ προσεχὲς ἔτος νὰ ἔχωμεν τὴν ἐν λόγῳ στατιστικὴν, ὅπως ἀξιολογώτατα ἔχομεν καὶ πολὺ δυσκολωτέρας.

Στρεφόμενοι τῶρα πρὸς τὸ κοινὸν καὶ ἰδίως πρὸς τοῦς εὐπόρους, ὑπενθυμίζομεν ὅτι ἕνας πυρὴν πρὸς ἰδρυσιν θεραπευτηρίου ἰσχηματίσθη ἤδη καὶ μάλιστα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἐοργετοῦς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀρμοστοῦ, καὶ ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ προθυμία εἰς τοιαῦτα ζητήματα εἶνε πανταχοῦ ἡ πρώτη καὶ μόνη σχεδὸν ἐνεργοῦσα, καὶ τέλος ὅτι ἡ φθίσις δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν οὔτε πλουσίους οὔτε πένητας—ἀναμφιδόλως εὐρίσκειται εἰς ἐπίτασιν», λέγουσιν τὰ πράγματα—οὔτε... Κυρηνεϊακοὺς οὔτε Κιτιακοὺς. Δὲν ἐκτείνομεθα οὐδὲ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ, διότι δὲν εἶνε καμμία ἀνάγκη. Ἐπαναλαμβάνομεν ἀπλῶς ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ τίτλου τοῦ χριστιανικῶς πολιτισμένου ὁ τόπος ἐκεῖνος, τοῦ ὁποῦ ἡ πρὸς τὴν ὑγιεινὴν σχέσις χαρακτηρίζεται ἐπισήμως μὲ τὴν λέξιν «περιφρόνησις».

Ἡ ΕΒΔΟΜΑΣ

17 ΜΑΪΟΥ

Ἡ ἐφετινὴ Πρωτομαγιά τῆς Λευκωσίας ἐπέρασε μὲ ἐξαιρετικὴν ἀφθονίαν καὶ ποικιλίαν ἀνθῶν, κυρίως ρόδων ἀπέλων εἰδῶν, χρωμάτων, καὶ εὐωδιῶν. Σχεδὸν δὲν ἔμεινε ἐπὶ τὸ ὅποιον νὰ μὴ ἔβαλεν ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐξώθυραν τὸ πατροπαράδοτον στεφάνι. Δυστυχῶς ὁ γοητευτικὸς στολισμὸς δὲν ζῆ παρὰ ἐπρωτὶν μόνον τὰχίττα μεταβιλλόμενος εἰς κάτσαρο, ἐκτὸς ἂν αἱ οἰκοδόμοι ναι τὸν ἀντικαθιστῶσι κάθε πρῶτῳ, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ὁ μὴ τῶν ἀνθῶν—τουλάχιστον.

Ὡσαύτως κατὰ τὸ ἔθιμον πρῶτῳ πρῶτῳ οἱ περίπατοι ἐστολίσθησαν μὲ τὰ ὀρεσώτερα ἄνθη τῆς πόλεως—ὅσα ἠμπούσαν νὰ ξυπνήσωσιν ἐγκοίρωσιν—καὶ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἐπέρασαν τὴν ἡμέραν εἰς τοῦς ἀγρούς μὲ τραγῳδίαν, ἐνῶ τὸ γυμνάσιον καὶ τὸ παρθναγωγεῖον... ἐξέτασιν εἰδῶν τῶν προόδων, κλπ. κλπ. κλπ.

Ὁ καιρὸς ἦτο εἰς ἄκρον γλυκύς, μὲ λευκὴν συννεφίαν. Ὡς πρὸς 51α τὰ ἄλλα ἡ ἡμέρα ἐπέρασε ὡς αἱ λοιπαὶ 364.

Καὶ ποῖός νὰ κάμῃ νὰ περῶσῃ ἄλλως!

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Ἐπί τρία ἢ τέσσαρα φύλλα ἀκόμη καὶ λήγει ἡ περὶ τῶν γυ

μασιών μελίτη τοῦ γερμανοῦ καθηγητοῦ τὴν ὁποίαν τὴν ὥρην ἔμοιβετο κατὰ μεταφράσιν τοῦ κ. Δρακοντίδου, ἑνὸς τῶν τιμιωτάτων καὶ ἀρίστων καθηγητῶν καὶ ἐκείνου ἕως τῶρα εἰς τὸ Παγκύπριον Γυμνάσιον, τὸν ὁποῖον ὁμοῦς ἡ κλίμα ἐκτελεῖ ἡ ἀναχωρήσῃ τῆς Κύπρου.

Ὁ σοφὸς τῆς μελέτης συγγραφεὺς ἐκρίνει τὸν ταῦρον ἀπὸ τὰ κείμενα, ὅπως λέγουσιν οἱ ἄγγλοι. Ἐμπειροτάτος ἀνατόμος καὶ ὁμιλοῦν ἀπολυτῶν ἀνταπατόμενος, παρουσιάζει τὰς ἰσορροπίας τῶν παραπόμενων κατὰ τοῦ γυμνασίου καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς τὸ ἔργον τῶν τοιούτων σχολείων τελείως ἀποτυγχάνει. Εἰς τῶν λόγων τούτων εἶνα καὶ τὸ σύστημα τῆς βαθμολογίας μὲ τὰ γνωστά τῆς κλάσματα, προσθέσεις, ἀφαιρέσεις, μέσους ὄρους, καὶ τὰ ῥήματα.

Περὶ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν ἑλληνικὴν τῶν μελετῶν τούτων ὁ μεταφραστὴς μὲν γράφει: «Μεταφέρων εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐκκεκλιμέναι ἀρθρα Γερμανῶν καθηγητῶν καὶ τοῦτο οὐχὶ διότι νομίζω ὅτι πάντα εἰσὶ νέα ἢ ἀνεπίσημα ἀγνωστοὶ Ἕλλησι διδασκάλοις. Κρίνω ὁμοῦς ταῦτα χρήσιμα πρῶτον μὲν διότι φέρουσιν ἐν τῷ συνόλω γενικὸν καὶ βιβλίου χαρακτήρα καὶ δύναται νὰ προκαλῶσιν ἐπίσης γενικὰς σκέψεις, καὶ δευτέρον διότι ὡς ἀνεπισημένα εἰς σύγχρονον κατάστασιν εἰδούσιν ἔννοιάν τινα τῶν οὖν ἐν Γερμανίᾳ κρατούσων γνώμων περὶ τῶν σχολείων.»

INFLUENZA ΚΑΙ ΒΗΧΑΣ

ματος αὐτοῦ, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ διὰ τῶν νομίμων κολάσεων μεταστρέφει αὐτοὺς εἰς τὸ εἰλικρινεῖν.

Πρὸς τὰς καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν γινόμενας ταύτας ἐξελέγξαι οἱ ἐπιδίδουσι καθηγηταὶ δεῖται οὐχὶ πλείον τῶν πέτε ἢ δεκάλεπτῶν, πᾶν δὲ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ὥρας διατίθεται εἰς διδασκαλίαν προκαλῶν ὡς δυνατὸν πλείονας μαθητὰς εἰς συνηγορίας.

ΚΑΤΩ Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

Πάντοτε δὲ ὁ διδάσκαλος πᾶσαν αὐτοῦ τὴν δύναμιν καὶ δραστηριότητα καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἐπιτηδειότητα συγκεντρῶν εἰς ἐξίγερσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ἀσκήσιν περὶ τὰ μαθημένα. Οὕτω λαμβάνει καὶ καιρὸν νὰ μάθῃ τὰς γνώσεις καὶ ἱκανότητας τῶν μαθητῶν καὶ τὰς ἐπιμιλίας αὐτῶν, ὥστε κατὰ ταύτας τὰς παρατηρήσεις νὰ δύνηται μετὰ μακρὸν χρόνον νὰ ἐκφράσῃ περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ γνώμην καλῶς ἐσταθμημένην καὶ δίκαιαν καὶ τὰς πραγματικὰς ἐπιδόσεις αὐτῶν ἀνταποκρινομένην. Ἐλεύθερος εἶναι βεβαίως πάντοτε ὁ καθηγητὴς νὰ κρατῇ σημειώσεις τῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ, ἀλλ' αἱ σημειώσεις αὗται πρέπει νὰ γίνονται οὐχὶ ἐν τῇ παραδόσει, ἀλλὰ μετ' αὐτῆν ἢ δὲ κατὰ τὴν παράδοσιν ἐργασία αὐτῶν ἐπὶ συγκρίσει τῶν ἐκείνου ἀπὸ τῶν σημειώσεων αὐτοῦ.

